บทเรียนซูเม่ ชุดที่ 7

วงจรการเรียนรู้

ในบทเรียนนี้ เราจะทำความรู้จักกับวงจรการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มจำนวนสาวก จากหนึ่งเพิ่มเป็น หลายคน และทำให้ภารกิจเปลี่ยนเป็นการขับเคลื่อน

คุณเคยหัดปั่นจักรยานหรือไม่? คุณเคยช่วยคนอื่นหัดมั้ย? หากเคย คุณคงรู้เกี่ยวกับวงจรการ เรียนรู้แล้ว

มันคือการทำให้ดู ช่วยเหลือ เฝ้ามอง และปล่อย

ลองคิดย้อนกลับไปก่อนที่คุณจะปั่นจักรยานเป็น คุณอาจจะเคยเห็นคนอื่นปั่นมาก่อนแล้ว นั่นคือ การทำให้ดู

ทำให้ดู ช่วยเหลือ เฝ้ามอง และปล่อย

การทำให้ดู ก็คือการแสดงให้ดูเป็นตัวอย่างว่าต้องทำอย่างไร เมื่อเด็กได้เห็นคนปั่นจักรยานครั้งแรก พวกเขาเข้าใจได้ทันที นั่นแหละคือการทำให้ดู การทำให้ดูนี้ไม่จำเป็นต้องทำบ่อยๆ ส่วนใหญ่ทำแค่ ครั้งเดียวก็พอ

ลองคิดย้อนไปถึงการปั่นจักรยานครั้งแรก คุณต้องการเพียงแค่ดูเท่านั้นหรือเปล่า? หรือคุณตื่นเต้น อยากจะลองปั่นด้วยตัวเอง? ถ้าไม่มีใครยอมให้คุณลองปั่นล่ะ? การทำให้ดูที่มากจนเกินไป อาจส่งผลเสียต่อกระบวนการเรียนรู้ได้ การทำให้ดู คือการแสดงให้เห็น เพียงเล็กน้อย แล้วให้พวกเขาลองทำเอง เกิดอะไรขึ้นในการปั่นจักรยานครั้งแรก? พวกเขาเอา จักรยานให้คุณ แล้วก็เดินจากไปหรือเปล่า?

คงไม่ใช่ ส่วนใหญ่เวลาหัดปั่นจักรยาน จะมีคนอยู่คอยช่วยในการปั่นครั้งแรกๆ เขาจะเดินไปข้างๆ และคอยช่วยคุณ

นั่นคือการช่วยเหลือ ทำให้ดู ช่วยเหลือ เฝ้ามอง และปล่อย

การช่วยเหลือ คือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ แต่จะคอยดูไม่ให้ผู้ที่ฝึกล้มลงแรงจนเกินไป

การช่วยเหลือใช้เวลามากกว่าการทำให้ดู แต่จะไม่นานจนเกินไป อาจต้องมีการจูง การชี้ทาง และ การแนะนำข้อปฏิบัติพื้นฐานบ้าง แต่จะไม่ใช่การฝึกให้เก่ง แค่ให้ได้ลงมือปฏิบัติ นึกออกมั๊ยเวลาที่มีคนวิ่งอยู่ข้างๆ ขณะที่คุณเริ่มปั่นไปได้และเคลื่อนไปเร็วขึ้น? ขั้นตอนนี้จะไม่ใช้ เวลานาน ไม่เช่นนั้นคุณจะทรงตัวไม่เป็นเสียที

การช่วยเหลือ คือ การทำให้คนๆ หนึ่งได้เริ่มต้น และยอมให้เขาได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และเมื่อ เขาเริ่มเคลื่อนไปข้างหน้า พวกเขาก็กำลังทำให้ผู้เรียนคนอื่นได้ดูเป็นตัวอย่าง
ถึงแม้จะไม่มีใครช่วยจับจักรยานเอาไว้ ก็ไม่ได้หมายความว่าคุณอยู่ตัวคนเดียว โดยปกติแล้วจะมี คนคอยเฝ้ามองอยู่ห่างๆ

นั่นคือการเฝ้ามอง ทำให้ดู ช่วยเหลือ เฝ้ามอง และปล่อย

การเฝ้ามอง คือการสร้างกำลังใจให้ผู้เรียนจนกว่าเขาจะสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ ด้วย ตนเอง โดยไม่ต้องเข้าไปช่วยหรือคอยบอก ในการปั่นจักรยาน บางคนอาจลุกขึ้นมาหัดและปั่นเป็น ค่อนข้างเร็ว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าพวกเขารู้กฎทุกข้อบนท้องถนน

การเฝ้ามอง คือ การดูให้แน่ใจว่าคนๆ นั้นจะปลอดภัย แม้จะไม่มีใครอยู่กับเขา การเฝ้ามอง ไม่ใช่ แค่เพื่อให้แน่ใจว่าเขารู้ว่าจะต้องทำอะไรเท่านั้น แต่ต้องแน่ใจว่าเขาจะลงมือทำ แม้ไม่มีใครเฝ้ามอง อยู่ก็ตาม

ในขั้นตอนการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนจะได้เติบโตและสอนคนอื่นให้เติบโต...เพื่อที่คนอื่นเหล่านั้นจะสอน คนอื่นๆ ให้เติบโตด้วย...เป็นอย่างนี้ซ้ำไปเรื่อยๆ

สาวกจะสร้างสาวก ที่สร้างสาวก ที่สร้างสาวกไปเรื่อยๆ จนมีสาวกรุ่นที่สามรุ่นที่สี่

การเฝ้ามอง คือการดูให้แน่ใจว่าผู้เรียนมีความเป็นผู้ใหญ่และไม่ใช่แค่เพียงเต็มใจแต่ยังสามารถ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วย การเฝ้ามองต้องใช้เวลาสักพัก อาจจะนานกว่าการทำให้ดูและการช่วยเหลือ รวมกันสักสิบเท่า หรืออาจนานกว่านั้น แต่การรอคอยนี้ให้ผลที่คุ้มค่าเสมอ ในที่สุด ผู้หัดก็ปั่นจักรยานเองได้

ก็ถึงเวลาของการปล่อย ทำให้ดู ช่วยเหลือ เฝ้ามองและปล่อย

การปล่อย เป็นเหมือนการจบการศึกษา นักเรียนก้าวขึ้นมาเป็นครู ลูกน้องขึ้นมาเป็นเพื่อนร่วมงาน สาวกขึ้นมาเป็นเพื่อน ในการปั่นจักรยาน คนที่สอนคุณจะไม่ปั่นไปกับคุณด้วยทุกครั้ง บางครั้งเขา อาจจะปั่นไปกับคุณ บางครั้งคุณอาจแยกจากเขา หรือไปกับคนอื่นๆ หรือไปคนเดียว การปล่อย ถือเป็นการให้ของขวัญชิ้นสุดท้ายกับคนที่คุณรัก คือของขวัญแห่งอิสรภาพ การปล่อย คือการเตรียมคนให้พร้อมที่จะไปในที่ๆ คุณเคยไปมาแล้ว และจะหนุนใจเขาให้ไปในที่ๆ คุณยังไม่ เคยไปด้วย

ทำให้ดู ช่วยเหลือ เฝ้ามองและปล่อย วงจรการเรียนรู้

จากหนึ่งคนเป็นหลายคน จากภารกิจสู่การขับเคลื่อน